

Sygn. akt VIII Gz 196/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Anna Budzyńska (spr.)

SO Agnieszka Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2015 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

w przedmiocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 4 września 2015 r., sygn. akt X GNc 1959/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO A. Woźniak SSO P. Sałamaj SSO A. Budzyńska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 września 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział X Gospodarczy, w sprawie o sygn. akt X GNc 1959/15 oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia. Wskazał, że powód wniósł pozew przeciwko o pozwaną o zapłatę kwoty 29. 847,74 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania, a nadto o udzielenie zabezpieczenia roszczenia dochodzonego niniejszym pozvem poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną do kwoty 37.147,47zł nieruchomości pozwanej, położonych w S. przy ul. (...), obręb ewidencyjny 0020, M. S.: działka (...) o powierzchni 1,0888 ha, działka (...) o powierzchni 0,4163 ha, działka (...) o powierzchni 0,3004 ha oraz działka (...) o powierzchni 0,1904 ha, dla których Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste odpowiednio o numerach: (...), (...), (...), (...).

Sąd Rejonowy stwierdził, że powód dostatecznie uprawdopodobnił istnienie roszczenia. W zakresie natomiast istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia powód podniósł, że pozwana od ponad roku nie reguluje względem powoda wymagalnych okresowych zobowiązań wynikających z zawartej między stronami umowy, Sytuacja ta dotyczy nie tylko powoda ale również innych podmiotów, z którymi pozwana zawarła podobne umowy, a potwierdza to ogólna korespondencja jaką pozwana kieruje do swoich wierzycieli z których wynika, że pozwana jest w trudnej sytuacji finansowej oraz dalszy byt spółki uzależniony jest od głębokiej restrukturyzacji obejmującej również sprzedaż części majątku.

Powód podniósł także, że uzyskał również informację, iż pozwana usiłuje zgłosić wniosek o swoją upadłość, a brak ustanowienia zabezpieczenia w zgłaszanej pozwem formie (hipoteki przymusowej) właściwie przekreśla możliwość skutecznej egzekucji należności powoda w przypadku ogłoszenia upadłości pozwanej (wierzytelność powoda nie jest uprzywilejowana i będzie zaspakajana w dalszej kolejności). Powód nadto podkreślił, że wszystkie znane powodowi nieruchomości pozwanej są obciążone hipotecznie, a kwota tych obciążeń jest znaczna. Treść działów IV ksiąg wieczystych ujawnia, że pozwana nadal zaciąga znaczne zobowiązania zabezpieczając je na swoim majątku (ostatnia umowa kredytowa zawarta została w styczniu b.r. i zabezpieczona hipoteką łączną na kwotę 1.350.000 zł). Pomimo jednak zaciągania zobowiązań mających co do zasady służyć utrzymaniu płynności finansowej (kredyt obrotowy), pozwana nie spłaciła choćby w części zadłużenia względem powoda. Powód zaznaczył, że pozwana na swoich nieruchomościach ustanawia dalsze zabezpieczenia hipoteczne, których łączna wysokość może zbliżać się do kwoty odpowiadającej ich wartości. Powód podkreślił ponadto, że nie jest mu znana wartość obciążonych hipotecznie nieruchomości, jednakże określona we wniosku suma zabezpieczenia stanowi niewielką część kwot już zabezpieczonych hipotecznie, wobec tego ustanowienie kolejnej hipoteki przymusowej trudno uznać za działania krzywdzące dłużnika i uniemożliwiające mu dalszą działalność. Jednocześnie ograniczenie zabezpieczenia do jednej nieruchomości, wobec zabezpieczeń już istniejących oraz braku wiedzy na temat wartości nieruchomości, stwarza realne ryzyko, iż zapadłe w sprawie orzeczenie, z tak ograniczonym zabezpieczeniem, nie zostanie wykonane.

Sąd I instancji dzieląc pogląd powódki co do tego, że jej roszczenie jest uprawdopodobnione, stwierdził, że przedstawione okoliczności nie dają jednak podstaw do uznania istnienia interesu prawnego uzasadniającego udzielenia zabezpieczenia. Wskazał, że powód zasadności wniosku upatrywał w informacjach pochodzących od pozwanej o trudnościach finansowych i planowanej restrukturyzacji, w tym ustanawianiu dalszych zabezpieczeń na należących do niej nieruchomościach oraz o usiłowaniu złożenia przez pozwaną wniosku o ogłoszenie upadłości. Przywołane okoliczności – w odniesieniu do zgromadzonej w sprawie dokumentacji - nie mogły – zdaniem Sądu I instancji - okazać się wystarczające dla udzielenia zabezpieczenia roszczenia. Pozwana – pomimo trudności finansowych – pozostaje w kontakcie ze swoimi wierzycielami (o czym wprost świadczą pisma załączone do pozwu) i nie kwestionuje istnienia i wysokości swoich zaległości, podejmuje działania mające na celu poprawę jej kondycji finansowej i jak wynika z twierdzeń pozwu o działaniach informuje wierzycieli. Sąd Rejonowy podkreślił, że powód – poza przedstawieniem dwóch pism pochodzących od pozwanej – nie podjął skutecznej inicjatywy dowodowej mającej na celu uprawdopodobnienie okoliczności, że wykonanie ewentualnego korzystnego dla niego będzie niemożliwe lub utrudnione. W literaturze wskazuje się bowiem, że można to uczynić wykazując prawdopodobieństwo np. tego, że przeciwko pozwanemu toczy się wiele egzekucji, czy też wyzbywa się on majątku, których to okoliczności powód nawet nie podnosił uzasadniając wniosek o udzielenie zabezpieczenia. Z całą pewnością okolicznością wystarczającą dla wydania pozytywnego rozstrzygnięcia nie jest trudna sytuacja finansowa, tym bardziej w sytuacji, gdy pozwana nie uchyla się z zasady od spłaty swoich zobowiązań i pozostaje w kontakcie z wierzycielami. Z uwagi na powyższe wniosek powódki Sąd I instancji oddalił.

Powód na powyższe rozstrzygnięcie wniósł zażalenie, zarzucając naruszenie art. 730¹ § 2 k.p.c. poprzez uznanie, iż powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Skarżący podniósł w zażaleniu, że pozwana ponownie złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej. Wniosek został zarejestrowany przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie pod sygn. akt XII GU 128/15. Podniósł, że zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny o istnieniu interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia świadczy grożąca obowiązanemu upadłość. Złożenie przez pozwaną wniosku o ogłoszenie upadłości bezsprzecznie, zdaniem skarżącego, uprawdopodobnia utratę płynności finansowej i zagrożenie niewypłacalnością, a tym samym ryzyko niewykonania zapadłego w sprawie orzeczenia.

Skarżący podniósł, iż błędnie przyjęto w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Przedłożona korespondencja potwierdza, że pozwana usiłuje zbyć część swojego majątku. Ryzyko niewypłacalności pozwanej potwierdzają również czynności, skutkiem których pozwana obciąża swój majątek nieruchomości. Obciążenie hipoteczne głównych składników majątku pozwanej, jakimi

są nieruchomości praktycznie wyklucza możliwość zaspokojenia z nich przez innych wierzycieli. Treść działów IV ksiąg wieczystych ujawnia, że pozwana nadal zaciąga znaczne zobowiązania, zabezpieczając je na swoim majątku, ostatnia umowa kredytowa zawarta została w styczniu 2015 roku i zabezpieczona hipoteką łączną na kwotę 1.350.000 zł. Skarżący podniósł, że pozwana zabezpiecza spłatę własnych zobowiązań także na majątku podmiotów trzecich. Charakter ustanawianych zabezpieczeń wskazuje przy tym zdaniem skarżącego, że jedynym majątkiem do którego można skierować egzekucję pozostają nieruchomości.

Powód wskazał także, że zgodnie z informacjami zawartymi w Monitorze Sądowym i Gospodarczym pozwana w lipcu br. znacznie ograniczyła przedmiot prowadzonej działalności – do produkcji artykułów piśmiennych. Takie zawężenie przedmiotu działalności przez pozwaną wskazuje – w ocenie powoda – że sytuacja pozwanej nie rokuje szans na poprawę.

Skarżący podniósł także, iż w dniu 3 września 2015 roku odbyło się spotkanie z właścicielami apartamentów przy ul. (...) w S., na którym pozwana oświadczyła że wycofuje się z zarządzania lokalami.

Powód podniósł także, że zabezpieczenie dochodzonego pozwem roszczenia w żądanej formie nie utrudni pozwanej dalszego prowadzenia działalności gospodarczej albowiem wskazywane we wniosku powoda nieruchomości są już obciążone hipotecznie a wysokość tychże obciążeń powoduje, iż wątpliwym jest ich dalsze wykorzystanie jako zabezpieczenie kolejnych kredytów.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w trybie art. 395 § 2 k.p.c. – ze względu na fakt, że pozwany złożył ponowny wniosek o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej, a w przypadku nieuwzględnienia powyższego wniosku o zmianę zaskarżonego postanowienia i zabezpieczenie powództwa poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną nieruchomości pozwanego – zgodnie z wnioskiem zgłoszonym w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnionym.

Postanowieniu Sądu I instancji skarżący zarzucił obrazę przepisu art. 730¹ § 2 k.p.c. polegającą na błędnym – zdaniem powoda – uznaniu przez Sąd I instancji, że strona powodowa nie uprawdopodobniła w wystarczającym stopniu posiadania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, podczas gdy – jak wskazano - prawidłowa ocena przedstawionych okoliczności prowadzi do odmiennego wniosku. Okolicznościami tymi są – w ocenie skarżącego: fakt złożenia przez pozwaną jako dłużnika ponownego wniosku o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej, obciążanie przez pozwaną majątku hipoteką łączną na kwotę 1.350.000 zł oraz uchylanie się przez pozwanego od spełnienia należnego powodowi świadczenia. Strona powodowa na podstawie powyższych przesłanek sformułowała wniosek o możliwej niewypłacalności pozwanego i związanej z tym możliwości braku skutecznej egzekucji zapadłego w sprawie orzeczenia.

Odnosząc się do pierwszej ze wskazanych okoliczności – złożenia przez pozwaną wniosku o ogłoszenie upadłości wskazać należy, iż wbrew stanowisku skarżącego – pozwana w sprawie o sygn. akt XII GU 128/15 nie złożyła wniosku o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej. Jak wynika bowiem z informacji uzyskanych w XII Wydziale Gospodarczym Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygnaturze XII GU 128/15 pozwana jako dłużnik wystąpiła z wnioskiem o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia prawa upadłościowego i naprawczego).

Wnioski, jakie na tej podstawie formułuje powód, iż sam pozwany potwierdza w ten sposób swą złą sytuację finansową – należy uznać za nieuprawnione. Złożenie przez pozwanego wniosku o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu świadczy natomiast, iż dłużnik stoi na stanowisku, że w drodze układu zawartego z wierzycielami - wierzyciele zostaną zaspokojeni w wyższym stopniu niż zostaliby zaspokojeni po przeprowadzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku dłużnika. Postępowanie to aktualnie pozostaje w toku.

Sąd odwoławczy podziela także stanowisko Sądu I instancji, że na gruncie dołączonych pozwu dokumentów nie ma możliwości ustalenia, jaka jest kondycja majątkowa i finansowa pozwanego. Powód ograniczył się w tej kwestii do wskazania, że głównym składnikiem majątku pozwanego są nieruchomości, których wartość nie jest mu znana. Podnoszona przez skarżącego okoliczność ustanowienia zabezpieczeń rzeczowych na majątku pozwanej sama przez się – w ocenie Sądu Okręgowego - nie świadczy o drastycznym pogorszeniu się sytuacji majątkowej pozwanego, zwłaszcza w sytuacji, gdy wskazane zabezpieczenie hipoteczne odnosiło się do udzielonego pozwanej kredytu obrotowego. Z przedłożonego wraz z wnioskiem pisma pozwanej z dnia 6 maja 2015 roku wynika przy tym, że pozwana podejmuje szereg działań mających na celu restrukturyzację swojej firmy.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sadu I instancji, że o ile spełnienie przez powoda pierwszej przesłanki z art. 730¹ § 1 k.p.c. w okolicznościach badanej sprawy nie budzi wątpliwości - roszczenie zostało bowiem w wystarczającym stopniu uprawdopodobnione, co wynika z dołączonych do pozwu dokumentów, o tyle skarżący nie uprawdopodobnił drugiej przesłanki z art. 730¹ § 1 k.p.c. - istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, który wyraża się w tym, że brak takiego zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

SSO A. Woźniak SSO P. Sałamaj SSO A. Budzyńska